MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSUTBILDNINGSFÖRENINGEN

14.11.2016 127/1.01

EDUSKUNTA
Puolustusvaliokunta
puv@eduskunta.fi

Viite: Puolustusvaliokunnan sanoma 4.11.2016 Puolustusvaliokunta tiistai 15.11.2016 klo 10.30/ HE 225/2016 VP/ Asiantuntijapyyntö

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI SOTILASTAPATURMAN JA PALVELUSSAIRAUDEN KORVAAMISESTA

Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseen 225/2016 liittyvistä muutoksista.

MPK on vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annettuun lakiin (556/2007) perustuva julkisoikeudellinen yhdistys. Sen julkisia hallintotehtäviä ovat sotilaallisen koulutuksen ja sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen järjestäminen. Merkittävänä tehtävänä on kehittää naisten mahdollisuuksia osallistua vapaaehtoiseen maanpuolustukseen ja järjestää siihen liittyvää sotilaallista koulutusta ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta. Päätehtävänä on sotilaallisen koulutuksen antaminen Puolustusvoimien tarpeiden ja tilausten mukaisesti, niin rauhan aikana kuin poikkeusoloissa. Vuosittain MPK järjestää vajaat 2000 kurssia, joihin osallistuu vajaat 50 000 henkilöä. Koulutusvuorokausia kertyy noin 90 000.

MPK:n koulutustarjontaa hyödynnetään myös Puolustusvoimien kumppaneiden koulutuksessa ja muiden viranomaisten koulutuksessa. Edellä mainitusta johtuen MPK esittää lain soveltamisalaa seuraavaa lisäystä:

”Sotilastapaturmalain 1 §:ssä ulotetaan oikeus korvaukseen myös vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) 35 §:ssä säädettyihin toimintoihin. Mainitun lainkohdan mukaan sotilastapaturmalakia sovelletaan henkilöön, joka osallistuu 1) Puolustusvoimien vapaaehtoisiin harjoituksiin, 2) Puolustusvoimien valvomiin ammuntoihin, 3) Puolustusvoimien Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä tilaamaan koulutukseen **sekä muuhun Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen koulutukseen jossa puolustusvoimien valvonnassa käsitellään puolustusvoimien aseita, ampumatarvikkeita tai räjähdysaineita,** 4) mainitun lain 23 §:ssä tarkoitettuun puolustusvoimien virka-aputehtävään sekä 5) mainitun lain 27 §:ssä tarkoitettuun valmiustehtävään. Puolustusvoimien vapaaehtoisilla harjoituksilla tarkoitetaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain18 §:n mukaisia harjoituksia. Lakisääteinen turva ei ulotu vapaaehtoisessa maanpuolustuksessa muuhun sotilaallisia valmiuksia palvelevaan koulutukseen tai muuhun harrastusluontoiseen yhdistystoimintaan osallistumiseen.”

Perusteluja:
Puolustusvoimat hyödyntää yhä enemmän MPK:n koulutusta reserviläiskoulutuksen lisäksi myös kumppaniensa ja oman henkilökuntansa koulutuksessa osin talous- ja henkilöresursseihin perustuvista syistä ja osin siksi, että se on todennut auditoinneillaan MPK:n kykeneväksi korkeatasoiseen koulutukseen. MPK on kouluttanut esimerkiksi turvallista aseenkäsittelyä, toimintaa taistelukentällä, toimintaa kohdattaessa miinoitteita tai räjähtämättömän ammuksen käsittelyä.

Puolustusvoimien MPK:lta tilaamaa koulutukseen liittyy joko lakisääteisiä tai tilaussopimukseen liittyviä kustannuksia. Resurssien pienentyessä sillä ei ole aina mahdollista vastata sen kumppaneiden tai muiden viranomaisten tarpeellisista koulutuskustannuksista. Tällöin on hyödynnetty MPK:n sotilaallisia valmiuksia palvelevaan koulutusta (SOVA) tai varautumis- ja turvallisuuskoulusta (VARTU). Tilaajana on ollut kyseinen kumppani tai viranomainen. Tällaista koulutusta on esimerkiksi Sotilaskotijärjestön poikkeusolo-organisaation koulutusohjelmassa ja myös Poliisin henkilökuntakoulutuksessa. Puolustusvoimat on käyttänyt MPK:n vapaaehtoisia oman henkilökuntansa kenttäkelpoisuustesteissä. Jos täydennyspoliisikoulutus ja -rekrytointi käynnistyvät uudestaan, ei Puolustusvoimilla ole resursseja tilata sitä. Tällaisissa tapauksissa tilaajana olisi Poliisi. Myös MPK:n omaa poikkeusolojen henkilöstöä tulee kyetä kouluttamaan ja Puolustusvoimat ei ole varannut siihen resursseja. MPK vastaa koulutuksensa kustannuksista, mutta koulutusvälineinä tietyissä koulutuksissa tarvitaan Puolustusvoimien aseita, ampumatarvikkeita ja räjähdysaineita.

Puolustusvoimat on pohtimassa reserviläisten kenttäkelpoisuustestien laajentamista. MPK yhdessä Reserviläisurheiluliitto ry:n kanssa on ilmoittanut halukkuutensa olla tässä mukana. Puolustusvoimilla ei ole varaa testauttaa kaikkia paikallispataljooniin sijoitettuja henkilöitä, jos edellytetään, että toiminta voi tapahtua vain tilattuna koulutuksena. Sen koko vuosittaisen tilaussopimuksessa oleva resurssimäärä menisi vain tähän. MPK:n näkemyksen mukaan testit tulisi suorittaa sotilaallisia valmiuksina palvelevana koulutuksena siten että Puolustusvoimat vastaisi vain materiaalisesta tuesta ilman velvoitetta maksaa reserviläisten matka- ja muonituskustannukset.

Edellä todetuilla perusteilla MPK esittää lakiesitykseen lisättäväksi myös sellainen mahdollisuus, että MPK:n sotilaallisia valmiuksia palvelevilla kursseilla ja varautumis- ja turvallisuuskoulutuksen kursseilla, joilla käsitellään Puolustusvoimien valvonnassa Puolustusvoimien aseita, ampumatarvikkeita tai räjähdysaineita vapaaehtoiset kouluttajat ja kurssilaiset olisivat sotilastapaturmalain alaisia.

MPK katsoo, että hallituksen nyt ehdottamat esitykset tukevat MPK:ta sen lakisääteisten tehtävien toteuttamisessa. MPK puoltaa esitettyjä muutoksia.

Lakiesitykseen tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä MPK:lla ei ole kommentoitavaa.

Asiassa lisätietoja antavat toiminnanjohtaja Pertti Laatikainen (puhelin 050 543 6131 ja sähköposti pertti.laatikainen@mpk.fi) sekä hallintopäällikkö Pertti Ruotsalainen (puhelin 0400 642 271 ja sähköposti pertti.ruotsalainen@mpk.fi).

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS

MPK MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS FÖRSVARSUTBILDNINGSFÖRENINGEN
LAATIKAINEN
PERTTI 124591524
2016.11.14
11:57:02 +02'00'

Pertti Laatikainen
Toiminnanjohtaja

MPK MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS FÖRSVARSUTBILDNINGSFÖRENINGEN
RUOTSALAINEN
PERTTI 11766502K
2016.11.14 11:53:54
+02'00'

Pertti Ruotsalainen
Hallintopäällikkö